

I Varberg får alla växa

Kultur- och fritidspolitisk strategi för Varbergs
kommun

Förord

Syfte och struktur

I Varberg får alla växa är namnet på Varbergs kultur- och fritidspolitiska strategi, som syftar till att ta ett helhetsgrepp om kommunens verksamhet inom och stöd till kultur- och fritidsområdet. Programmet utgår ifrån en helhetssyn på människan och hennes behov av samvaro, sammanhang och utveckling. Efter en övergripande inledning är strategin uppdelat i ett kulturpolitiskt avsnitt och ett fritidspolitiskt avsnitt. Inom respektive avsnitt behandlas mål och strategier samt arenor och aktörer.

Arbetsgång

Strategin är ett politiskt dokument och har arbetats fram av kultur- och fritidsnämnden, vilken enligt nämndens reglemente uppbär huvudansvaret för området. Under arbetet med strategin har den remitterats till samtliga idrotts-, fritids- och kulturföreningar i kommunen, vars synpunkter har tagits hänsyn till i utformning och innehåll. Eftersom strategin är av nämndsöverskridande karaktär har kommunstyrelsen ansvarat för remissförfarande till övriga nämnder och beslut om slutgiltigt fastställande.

Status

Den kultur- och fritidspolitiska strategin tar sin utgångspunkt i Vision Varberg 2025. Strategin är ett politiskt styrdokument som anger inriktningar och mål för området och ska vara vägledande vid framtagande av t.ex. handlingsplaner, verksamhetsbeskrivningar, taxor och bidragsbestämmelser, samt i den operativa verksamheten.

Övriga dokument inom kultur- och fritidsområdet citeras inte i strategin, men har naturligtvis påverkat dess innehåll. De lagar som i viss mån reglerar verksamheterna är Bibliotekslagen, Lotterilagen och Skollagen. Kultur- och fritidsområdet berörs även av andra dokument, så som FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna, FN:s barnkonvention, av regering och riksdag fastställda nationella kulturpolitiska mål och Region Hallands kulturplan. Riksidrottsförbundets grunddokument Idrotten vill, har ingen formellt styrande status, men har fungerat som en referens i arbetet med strategin. I kommunen återfinns Vision Varberg 2025 samt kommunens olika policys, strategier och riktlinjer.

Innehållsförteckning

Förord	1
Syfte och struktur	1
Arbetsgång	1
Status	1
Inledning	3
Kulturpolitiskt avsnitt	4
Mål och strategier - kultur	4
Kultur för alla	4
Barnkultur	5
Ungdomskultur	5
Kulturen som attraktionskraft	6
Aktörer och arenor – kultur	7
Kommunala aktörer och arenor	7
Nationella och regionala aktörer och arenor	9
Aktörer med kommunalt stöd	9
Fritidspolitiskt avsnitt	11
Mål och strategier – Fritid	11
Barns idrott och fritid	11
Ungdomars idrott och fritid	12
Lätt att vara aktiv i Varberg	12
Idrottens och hälsans attraktionskraft	13
Aktörer och arenor – Fritid	13
Kommunala aktörer och arenor	13

Inledning

Det här är Varbergs kommuns syn på hur kulturen och fritiden i Varberg bör utvecklas framöver. I grunden ligger en fast övertygelse om att människan ska stå i centrum såväl inom kulturen som inom fritidsområdet. Med detta menas att verksamheterna fyller ett högre syfte genom att de bidrar till vår utveckling som individer och medborgare. Ett antal värderingar är så viktiga att de ska genomsyra all den verksamhet som kommunen bedriver inom kultur- och fritidsområdet, nämligen:

Jämställdhet - Folkbildning - Folkhälsa - Demokrati - Tillgänglighet

Kultur- och fritidsverksamheterna i Varbergs kommun ska utformas med medborgarna och deras behov i centrum. De ska ge möjlighet till samvaro, sammanhang och utveckling. Bara genom nära dialog med medborgarna kan vi utveckla våra verksamheter på ett bra sätt. Alla människor har lika stort värde och ska ha samma möjligheter till utveckling och självförverkligande oavsett förutsättningar. Detta är lika viktigt inom kulturen som fritiden eller idrotten, och oavsett om man är åskådare eller delaktig utövare.

Redan idag är Varbergs kommun mycket attraktiv, men har också stor utvecklingspotential. Genom att bedriva en aktiv kultur- och fritidspolitik, med möjlighet till utveckling och förnyelse, ökar Varberg sin attraktionskraft för invånare och besökare. Vi kan bli bättre på att utveckla och bygga vidare på de goda och framgångsrika exempel vi har, lyfta fram dessa för att attrahera både invånare och besökare att mer aktivt ta del av vårt utbud. Härigenom skapar vi intresse inom såväl kultur som idrotts- och fritidsområdet.

Vi ska arbeta för att ge plats åt det nya, det unga, det inte redan etablerade, det oprövade och utmanande. På så sätt kan vi utvecklas inom vårt verksamhetsområde och bidra till Varbergs kommuns strävan efter att bli Västkustens kreativa mittpunkt. För att lyckas ska verksamheten vara så kostnadseffektiv som möjligt. Vi vill att Varberg ska utvecklas till en spännande, nytänkande kultur- och idrottskommun där alla ges möjlighet att växa.

Kulturpolitiskt avsnitt

Förekomsten av kultur i olika former är en förutsättning för att vi ska skapa ett gott samhälle. Kultur inte bara berikar oss utan är också utvecklande för oss, både som individer och som samhälle, genom att kulturen gör det möjligt att provocera och utmana rådande normer och värderingar. Det är just detta som är grunden för vårt demokratiska samhälle; vår frihet att uttrycka oss. Därför är det vitalt att även unga människor kommer till tals inom kulturen.

Kulturlivet måste präglas av en öppenhet vad gäller uttrycksformer och utövare, och vi ska säkerställa att alla grupper i samhället har tillgång till kulturen på lika villkor, både som utövare och konsument. Här spelar föreningslivet och folkbildningen en viktig roll.

Våra kulturverksamheter ska komma hela kommunen till del och kulturutbudet ska hålla god kvalitet. Vid sidan om sin utvecklande uppgift har kulturen också en bevarande funktion. Det är därför viktigt att påminna om det sammanhang vi lever i och värna om vårt kulturarv.

Det har också visat sig att kultur är en viktig, ibland avgörande, faktor för människor vid val av boplatser eller lokalisering av företag. Kulturen har därmed avgörande betydelse för Varbergs tillväxt, något som vi ska ta tillvara på bästa sätt.

Mål och strategier - kultur

Kultur för alla

Kulturen har till uppgift att främja allas möjlighet till kulturupplevelser och bildning, samt till att utveckla sina skapande förmågor. Kulturen vilar på yttrandefriheten och bidrar till att främja tolerans och förståelse mellan människor med olika bakgrund. Det behövs både spets och bredd i kulturen för att skapa en dynamik och en grogrund för utveckling. Såväl nyskapande som hantering av kulturarvet är viktiga beståndsdelar i kulturutövandet och det är en viktig uppgift att stödja utveckling för att inte kulturen ska stagnera.

- Varbergs kommuns hållning ska präglas av ett öppet sinne i fråga om vad som anses som kulturyttringar. Detta är viktigt inte minst i fråga om nya uttrycksformer som ligger ungdomar nära.
- Vi ska ta tillvara, samarbeta med och stödja de frivilliga och ideella krafter som finns inom kulturlivet.
- Det är viktigt att samarbeta med länets olika kulturinstitutioner och med aktörer utanför kommunens gränser i syfte att utveckla kulturen lokalt.
- Särskilda satsningar ska ge möjlighet till ett utökat kulturutbud för äldre, såväl om man bor kvar hemma som om man har flyttat in på ett äldreboende.

- Vi ska främja kultur som bidrar till konstnärlig förnyelse och som når ut till nya målgrupper.
- Vi ska sträva efter att utveckla arenor för kulturlivet i samarbete med ideella och professionella kulturutövare.

Barnkultur

Alla barn har rätt att ta del av och uppleva kultur. Kultur ska vara en integrerad del av barnens uppväxtmiljö, såväl i deras geografiska närhet, som inom samhällets institutioner och det fria föreningslivet. Alla barn har även rätt att själva delta i kulturlivet. Genom kulturen får barn utlopp för sin fantasi och kreativitet, vilket gynnar deras utveckling. Kultur är en nödvändig del av barns utveckling och ska därför främjas av samhället som har ett ansvar att se till att den kultur som erbjuds barn håller hög kvalitet. All verksamhet som är riktad till barn ska verka i en drogfri miljö.

- Barn har rätt till ett varierat utbud av kulturupplevelser under hela sin uppväxt. Det ska finnas rikligt med kulturupplevelser som är direkt riktade mot barn, men även kultur riktad till vuxna ska i högre grad göras tillgänglig för barn med hjälp av aktiv pedagogik.
- Samhället har till uppgift att främja barns läsande. Litteratur ska vara tillgänglig i barnets närmiljö och läsandet ska göras till en lustfylld upplevelse.
- Utsmyckningar av det offentliga rummet ska i möjligaste mån göras tillgängliga för barn. Konst som stimulerar barns fantasi, kreativitet och förmåga till lek ska främjas.
- Barn ska ges möjlighet att själva prova på olika former av skapande under hela sin uppväxt.
- Ett nära samarbete mellan kommunens förskolor och grundskolor och kulturens aktörer ska främjas i syfte att integrera kulturen i barnens vardag.

Ungdomskultur

Alla ungdomar har rätt att ta del av och uppleva kultur som en del i sin personliga utveckling. Ungdomar har rätt att själva prova på och utöva olika former av kultur. Kulturen ska underhålla och försköna, men även utmana och provocera. Genom kulturen ges ungdomar möjlighet att vidga sina vyer och upptäcka nya nyanser i tillvaron. Kulturen bidrar till att främja kreativa sidor, vilket kan ha en positiv inverkan på andra områden i livet. All verksamhet riktad till ungdomar ska verka i en drogfri miljö.

- Ungdomar ska möta kultur i alla de olika miljöer där de befinner sig.
- Ungdomar ska kontinuerligt möta professionell kultur av hög kvalitet och ges ledning på vägen in i vuxenkulturen.

- Ungdomar ska ges möjlighet att uttrycka sina känslor och åsikter genom olika kulturyttringar såsom litteratur, musik, dans, teater, film och konst.
- Ungdomars uttryckssätt ska tas på allvar och ges möjlighet till offentligt genomslag genom att kommunen tillhandahåller utställningsytor och scener.
- Varbergs kommun ska främja och stödja ungdomars läsande. Vi ska göra litteratur tillgänglig som inte bara är underhållande utan även utmanande och provocerande. Genom litteraturen konfronteras man med andra kulturer och livsöden, vilket leder till ökad förståelse och tolerans.
- Kommunens gymnasieskolor bör bedriva ett nära samarbete med kulturinstitutionerna i syfte att integrera kulturen i ungdomarnas vardag. I hög grad bör utbytet handla om att ungdomarna besöker kulturinstitutionerna.
- Stödet till ungdomars egna initiativ inom kulturområdet ska utformas med lyhördhet för deras behov och särskilda villkor.
- Genom att ungdomskulturen lyfts in på de gemensamma arenorna kan den göras till en betydelsefull och drivande kraft i det offentliga rummet och öka ungdomars inflytande. På så sätt kan ungdomar fungera som draglok i samhällsutvecklingen.

Kulturen som attraktionskraft

Genom en aktiv kulturpolitik ökar Varbergs attraktionskraft för såväl kommunens invånare som turister, men även för företag. De kreativa näringarna – bland annat i form av kultur- och hälsoföretag – bidrar redan idag i hög grad till kommunens välmående och kan i framtiden växa ytterligare.

- Det är viktigt att sätta en tydlig estetisk prägel på utformningen av det offentliga rummet i Varbergs kommun. Utsmyckningen av det offentliga rummet ska vara en medveten och strategisk del av kommunens utveckling. Genom den offentliga utsmyckningen förskönar vi kommunen och har möjlighet att markera kommunens konstnärliga ambitioner.
- Varbergs kommun bör ge kulturaspekter i allmänhet en avgörande betydelse vid samhällsplanering genom cultural planning.
- Varbergs kommun ska värna om, vårda och utveckla kulturarvet i syfte att levandegöra historien och bidra till att sprida kunskaper om kommunen långt utanför dess gränser.
- Varberg ska arbeta aktivt för att göra det attraktivt för utövare av kreativa näringar att etablera sig i kommunen och underlätta för professionella kulturutövare att verka i kommunen. Härigenom används kulturens kraft och de kreativa näringarna som draghjälp i den lokala och regionala utvecklingen.

Aktörer och arenor – kultur

Kommunala aktörer och arenor

Kulturhuset Komedianten

Kulturhuset ska fungera som kommunens naturliga centrum för folkbildning och kultur, en mötesplats för alla åldrar. Verksamheten i huset ska erbjuda mångfald och hög kvalitet, som både speglar tradition och samtid och bidrar till förnyelse. I huset ska konst och litteratur samsas med barnteater, föreläsningar och konstpedagogisk verksamhet. Kulturhusets sammanlänkning med anrika Varbergs teater skapar möten mellan olika kulturformer och mellan besökare, föreningsliv och professionella aktörer.

Kulturhuset ska ha en tydlig profil mot barn och unga, och ska vara en kreativ miljö där det är enkelt att lustfyllt och nyfiket ägna sig åt eget skapande och att möta andras uttryck.

Kulturhusets barnteaterscen ska vara ett centrum för professionell barnteater, men scenen ska även gå att använda vid föreläsningar, debatter och diskussioner.

I kulturhuset inryms Varbergs konsthall och Varbergs stadsbibliotek.

Varbergs konsthall

Varbergs konsthall ska spegla den samtida konsten och visa utställningar av hög konstnärlig kvalitet med såväl internationella och nationella som lokalt verksamma konstnärer.

Genom ett rikt program av utställningar, diskussioner, visningar och konstnärssamtal skapas nya förutsättningar för medborgarna att möta konst.

Genom konstpedagogisk verksamhet ska utställd konst tillgängliggöras för barn, ungdomar och vuxna, samtidigt som de ges möjlighet att själva pröva olika konstnärliga uttrycksformer.

Konsthallen ska vara ett nav för kommunens konstliv och verka för att sprida information och kunskap om konst. Utställningsverksamheten kommer också att bedrivas i andra kommunala lokaler. Hamnmagasinet blir en viktig arena inriktad mot hemslöjd och konsthantverk samt utställningslokal för kommunala och regionala konstnärer.

Biblioteken

Biblioteken i Varberg utgör ett kommunövergripande system med stadsbibliotek, lokalbibliotek, utbildningsbibliotek och mobil service.

Biblioteken vänder sig till alla, men lägger särskild vikt vid att nå barn och unga. Kommunens skolor ska ha tillgång till skolbibliotek med fackutbildad bibliotekarie.

Som mötesplatser med brett kultur- och informationsutbud verkar biblioteken i en folkbildningstradition för ett gott och meningsfullt liv för den enskilde och en positiv utveckling för samhället.

Biblioteken arbetar i direktkontakt med medborgarna och samarbetar med annan offentlig verksamhet och föreningsliv.

Kultur- och informationsutbudet ska präglas av innehållsmässig mångfald och stor öppenhet för nya medieformer vid sidan av den tryckta boken.

Varbergs teater

Anrika Varbergs teater invigdes 1895 och blev utsedd till byggnadsminne 2011. Teaterns hopkoppling med kulturhuset Komedianteatern öppnar upp för nya spännande möten mellan olika kulturyrtingar. Musik, teater, dans, föreläsningar och debatter hör till det som ska kunna upplevas på Varbergs teater, som ska vara en levande mötesplats människor och föreningar.

Kulturskolan

Kulturskolan i Varberg är en frivillig, avgiftsbelagd fritidsverksamhet.

Barn och ungdomar ges möjlighet till kreativt skapande och att delta i det kulturella livet. Här skapas en grund för våra framtida kulturkonsumenter, amatörer och blivande professionella utövare.

Kulturskolan erbjuder eleverna en stor bredd av kreativa verktyg och utbildning i olika uttrycksformer, såsom musik, bild, dans, drama och modern digitalteknik. Målet är att förmedla ett kulturarv till eleverna samtidigt som vi satsar på förnyelse och uttrycksformer som är i fas med den tid eleverna själva lever i.

Utbudet är utformat så att det inte utesluter någon grupp i samhället, utan stärker och utvecklar alla barns kreativa förutsättningar. Balansen mellan centralorten och kommunens övriga delar ska beaktas så att våra barn och ungdomar får tillgång till kulturskolans utbud i kommunens olika delar.

Det offentliga rummet

Kommunen har ett stort ansvar för den fysiska miljön och att den ges goda estetiska värden. En estetiskt tilltalande miljö är viktig för kommuninvånarnas trivsel och välbefinnande.

Den offentliga konsten är till för alla, att möta konst i vardagen ger upplevelser och öppnar för samtal och reflektion. Ett konstverk kan vara början till egna upptäckter och ger möjligheter att se samtiden ur ett nytt perspektiv. Offentlig konst ger karaktär åt gator och torg och kan fungera som orienteringspunkter i stadsrummet

Konst ska vara ett naturligt och framträdande inslag i samhällsmiljön och gestaltungsfrågorna bör ges stort utrymme i planeringen av det offentliga rummet.

Nationella och regionala aktörer och arenor

Regional kulturutveckling förutsätter samverkan mellan kommun, region och stat. En hållbar planering med hög konstnärlig kvalitet och möjlighet till utveckling fordrar långsiktighet.

Med kommunala anslag till länsinstitutioner ska följa tydliga uppdrag och gemensamma strategier vilka ska regleras i avtal.

Hallands kulturhistoriska museum

Museet har det publika uppdraget att regionalt och lokalt förmedla kunskap om kulturarvet till barn och vuxna. Museets placering på fästningen i Varberg skapar unika möjligheter för kommunens skolor att nyttja museet och dess personal i historieundervisningen och öka kunskapen om lokalhistoria.

Hembygdsföreningar och enskilda personer med kunskap om bygden och dess människor är viktiga för att bibehålla och föra det lokala kulturarvet vidare till kommande generationer.

Museet utgör en viktig mötesplats och samlingspunkt för lokalhistorisk forskning.

Teater Halland

Att kommunen har en regionteater lokaliserad till staden skapar unika möjligheter för kommuninvånarna att möta professionell scenkonst. Närheten till teatern gör det enkelt för skolorna att komma dit och se föreställningar i dess rätta miljö. Teatern öppnar nya möjligheter till samtal om värderingar, känslor och erfarenheter som kanske är svåra att komma åt i klassrummet eller i vardagen.

Teater Halland erbjuder ett rikt utbud av föreställningar samt pedagogisk verksamhet till kommunens skolor.

Aktörer med kommunalt stöd

En av Varbergs största tillgångar är medborgarnas engagemang i kultur- och föreningslivet. Det är viktigt att ta tillvara de ideella krafter som bidrar till en bred och mångfacetterad verksamhet.

Folkbildning

Studieförbunden har en omfattande cirkelverksamhet, sammankomster i form av föreläsningar och kulturprogram. Folkbildning genom studieförbunden är en resurs i det livslånga lärandet. Kommunen ska stödja studieförbundens folkbildande verksamhet och stimulera till utveckling och förnyelse.

Studieförbunden har stor betydelse för att stärka människors kreativitet och möjligheter till eget skapande. De har också en viktig funktion för amatör- och

ungdomskulturen, och spelar en viktig roll för främjandet av det mångkulturella samhället.

Föreningar

Varberg har flera aktiva arrangörsföreningar som svarar för en stor del av det professionella kulturutbud som erbjuds på Varbergs teater och i andra publika lokaler.

Kommunen ska stödja och samarbeta med föreningslivet i syfte att utveckla och bredda kulturlivet i Varberg.

Föreningar som bidrar till förnyelse av kulturutbudet och som arbetar aktivt för att nå ut till nya publikgrupper ska främjas.

Verksamhet riktad mot barn och unga ska prioriteras.

Samlingsplatser

I kommunen finns många mötesplatser som tillhandahålls och sköts av föreningslivet. Det handlar om samlingslokaler som Folkets hus, medborgarhus och bygdegårdar. Dessa fungerar som viktiga knutpunkter för det lokala samhälls- och kulturlivet runt om i kommunen. Kommunen ska aktivt bidra till att värna dessa samlingsplatser.

Det fria kulturlivet

Kommunen ska underlätta för professionella kulturutövare att verka i kommunen genom att visa öppenhet för ny teknik och nya konstformer, stimulera till ökad bredd och mångfald och främja gränsöverskridande möten.

Stödet till det fria kulturlivet ska bidra till konstnärlig utveckling och förnyelse.

Kulturarvet

Kulturarvet är viktigt för identitet och förankring.

Varbergs fästning, med medeltida rötter, utgör ett nationellt kulturarv av hög klass och är Varbergs största turistattraktion. Här finns möjligheter att i högre grad nyttja fästningens attraktionskraft och utveckla fästningen som arena för kulturverksamhet året om.

Radiostationen Grimeton utnämndes 2004 till världsarv på UNESCO:s världsarvslista och blev därmed det trettonde världsarvet i Sverige. Världsarvet Grimeton Radiostation driver tillsammans med lokala aktörer och föreningar ett projekt för att utveckla bygden till ett attraktivt och spännande besöksmål. En ökad ström av världsarvsbesökare ger lokala företag och entreprenörer möjligheter att expandera och utveckla nya idéer.

Kommunen vill tillsammans med Region Halland medverka till att vidareutveckla radiostationen till att bli ett av Hallands främsta besöksmål.

Fritidspolitiskt avsnitt

Kommunen ska genom nytänkande och i samverkan med medborgare och föreningsliv göra Varbergs kommun till en attraktiv mötesplats. Med Varbergs långa hälsotradition och naturliga förutsättningar som grund kan vi skapa goda möjligheter för invånare och besökare i kommunens alla delar att ha ett gott liv genom en meningsfull fritid.

Barns och ungdomars fritid ska prioriteras, då goda vanor ofta grundläggs i unga år och tenderar att prägla oss genom hela livet. Eftersom vår hälsa är beroende av både fysiskt och psykiskt välbefinnande är det viktigt att vår livsmiljö erbjuder goda möjligheter till rörelse, i form av såväl organiserad idrott som spontanidrott. Utöver ett ändamålsenligt utbud av anläggningar av god kvalitet ska kommunen också skapa ytor för lek, rekreation och motion. Ungdomar bör ha tillgång till olika mötesplatser för spontana fritidsaktiviteter.

En viktig roll spelar föreningslivet som utöver verksamheten i sig förmedlar, särskilt till barn och ungdomar, viktiga färdigheter i samarbete och medbestämmande. Då detta ytterst är grunden för vårt demokratiska samhälle ska föreningar med barn- och ungdomsverksamhet kunna ta del av kommunalt stöd. Kommunen ska föra en öppen dialog med föreningslivet för att på bästa sätt kunna möta deras behov.

Alla barn och ungdomar ska, oavsett bakgrund och förutsättningar, ha tillträde till fritidsaktiviteter. Inom föreningslivet ryms både bredd och spets, vilka är ömsesidigt beroende av varandra, och kommunen har ett ansvar för att skapa goda förutsättningar för båda. Vi ska också arbeta särskilt för att säkerställa att människor med funktionsnedsättning kan ta del av kommunens aktiviteter. Kommunen ska aktivt verka för att kommunala medel fördelas på ett så jämställt sätt som möjligt.

Mål och strategier – Fritid

Barns idrott och fritid

Alla barn har rätt att i egen takt och efter egen förmåga ägna sig åt lek och idrott. Barn ska ha möjlighet att leka och prova på olika idrotter för att utveckla kreativitet och allsidig motorik samt grundlägga ett intresse för fysisk aktivitet. Genom organiserade fritidsverksamheter lär sig barn att samspela med andra och att vara delaktiga i ett sammanhang, något som ger dem viktiga färdigheter att använda under hela livet.

- Möjlighet till lek och idrott ska alltid finnas i barns närmiljö. Detta kan ta sig olika uttryck, som t.ex. utveckling av grönområden, lekplatser och idrottsanläggningar. Detta gäller även utformningen av miljön kring förskolor och skolor.

- Kommunens lekplatser bör utformas så, att de öppnar upp för spontan lek som utvecklar barnens kreativitet och motoriska färdigheter.
- Barns idrottande ska vara helt befriat från elitsatsningar, urval och utslagning. Alla barn ska på lika villkor uppmuntras att efter eget intresse och egen förmåga delta i olika idrotter.

Ungdomars idrott och fritid

Ungdomar ska uppmuntras till fysisk aktivitet i syfte att grundlägga goda och hälsosamma vanor som man bär med sig in i vuxenlivet. Det ska finnas naturliga och drogfria miljöer för ungdomar att träffas och umgås i runt om i hela kommunen. All verksamhet riktad till barn och ungdomar ska verka i en drogfri miljö. Dessa miljöer kan erbjudas av kommunala aktörer, men även av det fria föreningslivet.

- Flickor och pojkar ska ges lika möjligheter att utöva fritidsverksamheter, vilket ska inverka på fördelningen av bidrag, träningstider och övriga resurser och ha genomslag vid planeringen av investeringar.
- Runt om i kommunen ska det finnas drogfria mötesplatser för ungdomar att träffas, umgås och bedriva olika aktiviteter vid. I de fall dessa mötesplatser bedriver verksamhet ska denna vara inkluderande, utformad på ett sådant sätt att den tilltalar ungdomar, och syfta till att skapa förståelse och tolerans och motverka främlingsfientlighet.
- Ungdomar som inte vill organisera sig i traditionella föreningar ska också ha möjlighet att få stöd från kommunen för att kunna förverkliga sina idéer.
- Ungdomars intresse att engagera sig i samhället och påverka sin vardag ska tillvaratas. Det ska utvecklas former för att ta tillvara barns och ungdomars åsikter och idéer i utvecklingen av kommunen.

Lätt att vara aktiv i Varberg

Sunda vanor som vuxen leder till ett friskare och längre liv. Hälsosamma vanor grundläggs visserligen i unga år, men kommunen måste arbeta aktivt med att främja sådana vanor även bland vuxna.

- Det ska skapas förutsättningar för människor att leva ett aktivt liv med inslag av motion och idrott samt hälsosamma vanor i övrigt.
- Kommunen ska aktivt uppmuntra arrangemang som bidrar till att förbättra människors hälsovanor.
- Det bör skapas goda möjligheter till motion, spontan och organiserad idrott i bostadsområden och andra närområden såsom kring idrottsanläggningar, cykel- och promenadstråk liksom skolor. Detta innebär att vid all framtida byggnation bör samhällsplaneringen omfatta utformningen av ytor för idrott och hälsa som en väsentlig aspekt.

Idrottens och hälsans attraktionskraft

Genom framgångsrika föreningar och bra anläggningar kan kommunen öka sin attraktionskraft både mot invånare och mot besökare. En betydande del av kommunens företag är verksamma inom området för idrott och hälsa och fler företag ska lockas att etablera sig i kommunen.

- Varberg ska aktivt ta vara på och utveckla den hälso- och spakultur som är ett av kommunens kännetecken.
- Kommunen ska vara föreningarna behjälplig vid större arrangemang och tävlingar som ökar intresset för Varberg. Vi ska fungera som en pålitlig och aktiv samarbetspartner.
- I Varbergs kommun ska föreningar ges förutsättningar att arbeta med både spets och bredd.
- Kommunen ska ha välskötta och ändamålsenliga anläggningar. Underhåll och utveckling av befintliga anläggningar ska prioriteras framför byggnation av nya.

Aktörer och arenor – Fritid

Kommunala aktörer och arenor

Ungdomsgårdar och mötesplatser

Ungdomsgårdar är mötesplatser som finns i kommunens olika delar och som huvudsakligen riktar sig till ungdomar i åldern 12-19 år. Ungdomsgårdarna kan drivas av kommunen själv eller av andra aktörer i samarbete med kommunen.

I Varbergs centrum ska det finnas en attraktiv och drogfri mötesplats som riktar sig till ungdomar i åldern 15-25 år eftersom många ungdomar rör sig in mot centrum från och med gymnasieåldern.

Med utgångspunkt i en grundläggande respekt för individen, dennes rätt till trygghet och integritet är målet att all verksamhet, till såväl form som innehåll, ska tillfredsställa målgruppens behov.

Ungdomsgårdarna ska verka för samarbete med samhällets institutioner och föreningar i dess upptagningsområde samt stödja ungdomar som är engagerade i speciella intressen.

Ungdomsgårdarna ska tillgodose flickor och pojkars olika intressen och behov, såväl vad det gäller aktiviteter som lokalernas utformning.

Bad- och simanläggningar

Kommunens simanläggningar ska vara mötesplatser som tillgodoser kommuninvånarnas behov av simskola, fritid, rekreation och föreningsverksamhet. Det ska vara hög grad av service och tillgänglighet.

Förutom de konventionella bad- och simanläggningarna har Varberg Simstadion och Kallbadhuset, vilka båda är anläggningar av kulturhistoriskt riksintresse.

Kommunen ska bedriva simskoleverksamhet i syfte att ge kommunens barn möjlighet att så tidigt som möjligt tillägna sig livsviktiga färdigheter i simning och livräddning.

Idrottsanläggningar

Varbergsidrotten och allmänheten ska erbjudas ändamålsenliga och funktionella anläggningar med hög grad av service och tillgänglighet.

Kommunen ska arbeta efter en långsiktig plan för reinvesteringar i befintliga anläggningar och för byggnation av nya anläggningar. Nya anläggningar ska byggas på ett sådant sätt att samordningseffekter uppnås. Därigenom ges även föreningarna förutsättningar för en mer långsiktig planering.

Kommunens anläggningar ska spegla invånarnas och föreningarnas behov. Halltider ska fördelas och utnyttjas på bästa sätt, och här är jämställdhetsaspekten viktig. Föreningarna ska på ett effektivt och miljöriktigt sätt kunna fortsätta utveckla sina egna anläggningar.

Utemiljön

Kommunen bör tillhandahålla motionsspår för användande under hela året, ändamålsenliga och säkra lekplatser, varav vissa med medveten estetisk utformning, kreativa miljöer, rekreationsområden och ytor för spontanidrott.

Nationella och regionala aktörer och arenor

Kommunen ska samverka med såväl nationella som regionala aktörer för att skapa bästa möjliga förutsättningar för ungdomsverksamheten i Varbergs kommun.

Aktörer med kommunalt stöd

Föreningar

De ideella föreningarna utgör basen i idrotts- och fritidsverksamheten. Det är därför viktigt att kommunen har en kontinuerlig dialog med föreningarna i syfte att utveckla förutsättningarna för deras verksamheter.

De kommunala bidragen avser att stödja föreningarnas verksamhet genom att täcka en del av den totala kostnaden. Verksamheten i föreningen ska ge förutsättningar för att alla ska kunna delta oavsett kön, etnisk bakgrund eller funktionsnedsättning. Föreningarna ska arbeta aktivt med grundläggande idrottsliga värderingar, såsom rent spel och god laganda.

Idrottsföreningar ska verka för att barnens idrottsutövande ska vara lekfullt och allsidigt samt vara helt befriat från elitsatsningar, urval och utslagning och bygga på barnens egna behov och förutsättningar. Med barnidrott menar vi aktiviteter

upp till 12 års ålder och ungdomsidrott avser 13-20 års ålder. Föreningen ska se till att övergången mellan barn- och ungdomsidrotten sker successivt och ta hänsyn till individens olika behov, förutsättningar och utvecklingstakt.

Föreningens verksamhet ska ledas av ledare med grundläggande kunskap om barns fysiska, psykiska och sociala utveckling. Utifrån detta ska ledarutbildningen i föreningen ha hög prioritet. Föreningen har ett stort ansvar för att de ledare man rekryterar är lämpade för att arbeta med barn och ungdomar.